

OZNÁMENIE KOMISIE

USMERNENIA SPOLOČENSTVA O ŠTÁTNEJ POMOCI NA ZÁCHRANU A REŠTRUKTURALIZÁCIU FIRIEM V ŤAŽKOSTIACH

(2004/C 244/02)

(Text s významom pre EHP)

1. ÚVOD

záchranu alebo reštrukturalizáciu využívala na umelé udržiavanie životaschopnosti firiem.

1. Komisia prijala svoje pôvodné Usmernenia Spoločenstva o štátnej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach⁽¹⁾ v roku 1994. V roku 1997 Komisia pridala špecifické pravidlá pre poľnohospodárstvo⁽²⁾. Nové znenie usmernení bolo prijaté v roku 1999⁽³⁾ a jeho platnosť sa skončí 9. októbra 2004.
2. Želaním Komisie je vykonať prostredníctvom tohto znenia usmernení, ktorých text vychádza z predchádzajúcich znení, určité zmeny a objasnenia v dôsledku viacerých faktorov.
3. Po prvé so zreteľom na závery zasadaní Európskej rady v Štokholme v dňoch 23. a 24. marca 2001 a v Barcelone v dňoch 15. a 16. marca 2002, ktoré vyzvali členské štáty, aby pokračovali v znižovaní štátnej pomoci v súvislosti s percentuálnym podielom HDP a aby ju zamerali smerom k horizontálnejším cieľom spoločného záujmu, vrátane cieľov pre súdržnosť, sa zdá, že užšie preskúmanie vzniknutých deformácií tým, že sa umožní pomoc na záchranné a reštrukturalizačné operácie, je oprávnené. Je rovnako v súlade so závermi zasadania Európskej rady, ktoré sa konalo v Lisabone v dňoch 23. a 24. marca 2000 a ktoré bolo zamerané na zvýšenie konkurencieschopnosti európskeho hospodárstva.
4. Zánik nevykonných firiem je bežnou súčasťou fungovania trhu. Nemôže sa stať normou to, aby štát zachraňoval firmu, ktorá sa dostane do ťažkostí. Pomoc na záchranné a reštrukturalizačné operácie mala v minulosti za následok niekoľko najkontroverznejších prípadov v súvislosti so štátnou pomocou a patrí medzi najskresľujúcejšie typy štátnej pomoci. Preto by všeobecný princíp zákazu štátnej pomoci, tak ako je ustanovený v zmluve, mal zostať pravidlom a výnimky z tohto pravidla by mali byť obmedzené.
5. Princíp „jedenkrát a naposledy“ sa naďalej posilňuje s cieľom zabrániť tomu, aby sa opakovaná pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu využívala na umelé udržiavanie životaschopnosti firiem.
6. V usmerneniach z roku 1999 sa rozlišovalo medzi pomocou na záchranu a pomocou na reštrukturalizáciu, na základe čoho sa pomoc na záchranu definovala ako dočasná pomoc s cieľom udržať chorú firmu nad hladinou na obdobie potrebné na vypracovanie plánu reštrukturalizácie a/alebo likvidácie. V princípe sa opatrenia na reštrukturalizáciu financované prostredníctvom štátnej pomoci nemohli uskutočniť počas tejto fázy. Takéto prísne rozlišovanie medzi záchranou a reštrukturalizáciou však prinieslo ťažkosti. Firmy v ťažkostiach môžu potrebovať uskutočniť určité naliehavé štrukturálne opatrenia na zastavenie alebo oslabenie zhoršovania finančnej situácie vo fáze záchranu. Tieto usmernenia preto rozširujú koncept „pomoci na záchranu“, aby sa prijímateľovi umožnilo uskutočniť naliehavé opatrenia dokonca aj štrukturálnej povahy, ako napr. okamžité zatvorenie pobočky alebo inú formu zanechania strato- vých aktivít. Vzhľadom na naliehavý charakter takejto pomoci by mali členské štáty dostať možnosť zvoliť si zjednodušený postup na získanie ich súhlasu.
7. Čo sa týka pomoci na reštrukturalizáciu, na základe usmernení z roku 1994 sa v usmerneniach z roku 1999 naďalej požadoval značný príspevok na reštrukturalizáciu zo strany prijímateľa. V rámci tejto revízie je vhodné opätovne potvrdiť s dôkladnejším objasnením princíp, že takýto príspevok musí byť reálny a nezávislý od pomoci. Príspevok prijímateľa má dvojaký účel. Na jednej strane poukazuje na to, že trhy (vlastníci, veritelia) veria v uskutočniteľnosť návratu k životaschopnosti v rámci prijateľnej časovej lehoty; na druhej strane sa tým zabezpečí, že pomoc na reštrukturalizáciu sa obmedzí na minimum potrebné na obnovenie životaschopnosti a zároveň sa obmedzí deformácia hospodárskej súťaže. V súvislosti s týmto bude Komisia rovnako požadovať kompetenčné opatrenia na zníženie účinku na konkurentov.

⁽¹⁾ Ú. v. ES C 368, 23.12.1994, s. 12.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 283, 19.9.1997, s. 2. Pozri tiež poznámku pod čiarou k nadpisu kapitoly 5.

⁽³⁾ Ú. v. ES C 288, 9.10.1999, s. 2.

8. Poskytovanie pomoci na záchranu alebo reštrukturalizáciu firiem v ťažkostiach sa môže považovať za oprávnené len na základe určitých podmienok. Môže sa zdôvodniť napríklad na základe stanovísk sociálnej alebo regionálnej politiky, na základe potreby zohľadniť prospešnú úlohu, ktorú v hospodárstve zohrávajú malé a stredné podniky (MSP), alebo vo výnimočných prípadoch na základe želania udržať konkurencieschopnú trhovú štruktúru, ak by zanikanie firiem mohlo viesť k monopolu alebo k pevnej oligopolnej situácii. Na druhej strane by poskytovanie pomoci nebolo oprávnené, keby sa ním umelo udržiavala životaschopnosť firmy v sektore s dlhodobou štruktúrnou nadmernou kapacitou alebo keby firma mohla prežiť len vďaka opakovaným intervenciám zo strany štátu.

2. DEFINÍCIE A ROZSAH USMERNENÍ A PREPOJENIE S INÝMI TEXTAMI O ŠTÁTNEJ POMOCI

2.1. Pojem „firma v ťažkostiach“

9. Neexistuje žiadna definícia spoločenstva, ktorá by definovala „firmu v ťažkostiach“. Na účely týchto usmernení však Komisia považuje určitú firmu za firmu v ťažkostiach, keď táto nie je schopná, či už prostredníctvom svojich vlastných zdrojov, alebo pomocou finančných prostriedkov, ktoré je schopná získať od svojich vlastníkov/akcionárov alebo veriteľov, zamedziť stratám, ktoré by ju bez vonkajšej intervencie verejných orgánov takmer s určitosťou odsúdili na vylúčenie z obchodnej činnosti v krátkodobom alebo strednodobom horizonte.

10. Firma sa v princípe a bez ohľadu na jej veľkosť považuje za nachádzajúcu sa v ťažkostiach na účely týchto usmernení predovšetkým v nasledujúcich prípadoch:

- a) v prípade spoločnosti s ručením obmedzeným ⁽¹⁾, kde sa viac ako polovica jej základného imania prekryla stratou ⁽²⁾ a viac ako štvrtina tohto kapitálu bola prekrytá stratou v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov, alebo
- b) v prípade firmy, kde aspoň určitý počet členov predstavuje neobmedzené ručenie za dlh firmy ⁽³⁾, kde sa prekryla stratou viac ako polovica kapitálu vykazovaného v účtoch firmy a viac ako štvrtina tohto kapitálu bola prekrytá stratou v priebehu predchádzajúcich 12 mesiacov, alebo
- c) bez ohľadu na typ dotknutej spoločnosti, keď spĺňa kritériá v súlade s vnútroštátnym zákonodarstvom na to, aby sa stala predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti.

⁽¹⁾ Toto sa vzťahuje predovšetkým na tie druhy spoločností, ktoré sa uvádzajú v prvom pododseku článku 1 ods. 1 smernice Rady 78/660/EHS (Ú. v. ES L 222, 14.8.1978, s. 11), naposledy zmenenej a doplnenej smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2003/51/ES (Ú. v. EÚ L 178, 17.7.2003, s. 16).

⁽²⁾ Podľa analógie s ustanoveniami článku 17 smernice Rady 77/91/EHS (Ú. v. ES L 26, 30.1.1977, s. 1), naposledy zmenenej a doplnenej Aktom o prístupí z roku 2003.

⁽³⁾ Toto sa vzťahuje predovšetkým na tie druhy spoločností, ktoré sa uvádzajú v druhom pododseku článku 1 ods. 1 smernice Rady 78/660/EHS.

11. Aj keď sa nevyskytuje žiadna z okolností uvedených v bode 10, firma sa môže stále považovať za nachádzajúcu sa v ťažkostiach predovšetkým v prípadoch, keď sa prejavuje obvyklými príznakmi firmy v ťažkostiach, ako sú rastúce straty, klesajúci obrat, rastúce skladové zásoby, nadmerná kapacita, pokles peňažného toku, rastúce dlhy, stúpajúce úrokové poplatky a klesajúca alebo nulová čistá hodnota aktív. V akútnych prípadoch sa firma už mohla stať insolventnou alebo môže byť predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti, ktoré sa začalo v súlade s domácim zákonodarstvom. V poslednom menovanom prípade sa tieto usmernenia uplatňujú na akúkoľvek pomoc poskytnutú v rámci takýchto postupov, ktoré vedú k tomu, že firma pokračuje v obchodnej činnosti. V každom prípade je firma v ťažkostiach oprávnená len vtedy, ak sa nemôže preukázateľne zotaviť prostredníctvom svojich vlastných zdrojov alebo finančných prostriedkov, ktoré získa od svojich vlastníkov/akcionárov alebo zo zdrojov na trhu.

12. Na účely týchto usmernení novovytvorená firma nie je oprávnená na pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu, dokonca ani vtedy, ak je jej východisková finančná pozícia neistá. Takýto prípad nastáva napríklad vtedy, keď nová firma vznikne z likvidácie predchádzajúcej firmy alebo keď jednoducho prevezme aktíva takejto firmy. Vo všeobecnosti sa bude firma považovať za novovytvorenú do troch rokov od začiatku jej operácií v príslušnej oblasti aktivít. Až po uplynutí tohto obdobia sa stane oprávnenou na pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu pod podmienkou, že:

- a) bude spĺňať všetky podmienky pre firmu v ťažkostiach v zmysle týchto usmernení a
- b) nebude súčasťou väčšej obchodnej skupiny ⁽⁴⁾, s výnimkou podmienok uvedených v bode 0.

13. Firma, ktorá patrí alebo ktorú preberá väčšia obchodná skupina, nie je bežne oprávnená na pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu, s výnimkou prípadov, keď sa dá preukázať, že ťažkosti firmy sú jej vlastné a nevznikli v dôsledku svojvoľného rozvrhu nákladov v rámci skupiny, a vtedy, keď sú ťažkosti príliš závažné na to, aby ich mohla riešiť len samotná skupina. Keď firma v ťažkostiach vytvorí dcérsku spoločnosť, tá sa spoločne s firmou v ťažkostiach, ktorá ju kontroluje, bude považovať za skupinu a môže získať pomoc na základe podmienok uvedených v tomto odseku.

⁽⁴⁾ Pri určovaní toho, či je firma nezávislá, alebo je súčasťou skupiny, sa budú brať do úvahy kritériá uvedené v prílohe I k nariadeniu (ES) č. 68/2001 (Ú. v. ES L 10, 13.1.2001, s. 20), zmenenému a doplnenému nariadením (ES) č. 363/2004 (Ú. v. EÚ L 63, 28.2.2004, s. 20).

2.2. Definícia „pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu“

14. Pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu pokrýva ten istý súbor usmernení, pretože v oboch prípadoch sa verejné orgány konfrontujú s firmou v ťažkostiach a záchranu a reštrukturalizácia predstavujú často dve časti jednej operácie, dokonca aj vtedy, keď sú spojené s rôznymi procesmi.
15. Záchraná pomoc predstavuje už svojím charakterom len dočasnú a návratnú pomoc. Jej hlavnou úlohou je udržať chorú firmu nad hladinou na obdobie, ktoré je potrebné na vypracovanie plánu reštrukturalizácie alebo likvidácie. Všeobecný princíp spočíva v tom, že pomoc na záchranu umožňuje dočasne vypomáhať firme, ktorá čelí značnému úpadku svojej finančnej situácie, ktorý sa odráža v závažnej kríze likvidity alebo technickej insolventnosti. Takáto dočasná pomoc by mala poskytnúť čas na analýzu okolností, ktoré spôsobili ťažkosti, a na rozvoj vhodného plánu na odstránenie týchto ťažkostí. Okrem toho musí byť pomoc na záchranu obmedzená na nevyhnutné minimum. Inými slovami, pomoc na záchranu ponúka firme v ťažkostiach krátkodobú úľavu nepresahujúcu šesť mesiacov. Pomoc musí pozostávať z podpory vratnej likvidity vo forme záruk na pôžičku alebo pôžičiek pri úrokovej sadzbe minimálne porovnateľnej so sadzbami uplatňovanými na pôžičky zdravým firmám, a najmä s referenčnými sadzbami prijatými Komisiou. Štrukturálne opatrenia, ktoré si nevyžadujú okamžitú akciu, akou je nevyhnutná a automatická účasť štátu vo vlastných finančných prostriedkoch firmy, sa nemôžu financovať prostredníctvom pomoci na záchranu.
16. Ak bol stanovený plán reštrukturalizácie alebo likvidácie, pre ktorý sa žiadala pomoc a implementácia ktorého už prebieha, akákoľvek ďalšia pomoc sa bude považovať za pomoc na reštrukturalizáciu. Opatrenia, ktoré treba bezodkladne implementovať, aby sa zamedzilo stratám, vrátane štrukturálnych opatrení (napr. okamžité stiahnutie sa zo stratovej oblasti aktivít), sa môžu uskutočniť prostredníctvom pomoci na záchranu na základe podmienok, ktoré sa uvádzajú v časti 3.1 pre individuálnu pomoc a v časti 4.3 pre schémy pomoci. Okrem prípadov, keď sa využíva zjednodušený postup uvedený v časti 3.1.2, bude musieť členský štát preukázať, že podobné štrukturálne opatrenia musia byť zavedené okamžite. Pomoc na záchranu sa obyčajne nemôže poskytnúť na finančnú reštrukturalizáciu.
17. Na druhej strane reštrukturalizácia bude založená na uskutočniteľnom, koherentnom a ďalekosiahlom pláne na obnovu dlhodobej životaschopnosti firmy. Reštrukturalizácia obyčajne zahŕňa jeden alebo niekoľko nasledujúcich

prvkov: reorganizáciu a racionalizáciu aktivít firmy na výkonnejšom základe, kde je typické zanechanie strato- vých činností, reštrukturalizáciu takých existujúcich aktivít, ktoré sa môžu opäť stať konkurencieschopnými, a prípadne diverzifikáciu nasmerovanú na nové a životaschopné aktivity. Finančnú reštrukturalizáciu (kapitálové injekcie, zníženie dlhov) musí obvykle sprevádzať fyzická reštrukturalizácia. Reštrukturalizačné operácie v rámci rozsahu týchto usmernení však nemôžu byť obmedzené na finančnú pomoc určenú na úhradu minulých strát bez toho, aby sa pozornosť venovala príčinám takýchto strát.

2.3. Rozsah

18. Tieto usmernenia sa týkajú firiem vo všetkých sektoroch, s výnimkou tých, ktoré podnikajú v sektore uhlia ⁽¹⁾ alebo ocele ⁽²⁾, bez toho, aby boli dotknuté osobitné pravidlá, ktoré sa týkajú firiem v ťažkostiach v dotknutom sektore ⁽³⁾. S výnimkou bodu 79 ⁽⁴⁾ sa uplatňujú na sektor rybolovu a akvakultúry pod podmienkou súladu s osobitnými pravidlami, ktoré sa uvádzajú v Usmerneniach na preskúmanie štátnej pomoci pre rybolov a akvakultúru ⁽⁵⁾. Kapitola 5 obsahuje niektoré dodatočné pravidlá pre poľnohospodárstvo.

2.4. Kompatibilita so spoločným trhom

19. Článok 87 ods. 2 a 3 zmluvy stanovuje možnosť, že pomoc, ktorá patrí do pôsobnosti článku 87 ods. 1 sa bude považovať za kompatibilnú so spoločným trhom. Okrem prípadov pomoci navrhovanej podľa článku 87 ods. 2, predovšetkým pomoci určenej na náhradu škôd spôsobených prírodnými katastrofami a výnimočnými okolnosťami, ktoré nie sú pokryté týmto článkom, výlučnou úpravou pre poskytnutie pomoci firmám v ťažkostiach, ktorú možno považovať za kompatibilnú, predstavuje článok 87 ods. 3 písm. c). Na základe tohto ustanovenia má Komisia právomoc schvaľovať „pomoc na umožnenie rozvoja určitých ekonomických aktivít (...) tam, kde takáto pomoc neovplyvňuje negatívnym spôsobom obchodné podmienky v rozsahu, ktorý by odporoval spoločnému záujmu“. Mohlo by to tak byť predovšetkým v prípade, kde je pomoc potrebná na nápravu deformácií spôsobených zlyhaním trhu alebo na zaistenie hospodárskej a sociálnej súdržnosti.

⁽¹⁾ Článok 3 nariadenia Rady (ES) č. 1407/2002 (Ú. v. ES L 205, 2.8.2002, s. 1), zmeneného a doplneného Aktom o pristúpení z roku 2003.

⁽²⁾ Bod 19 oznámenia Komisie, ktorý sa týka určitých aspektov riešenia prípadov hospodárskej súťaže v dôsledku ukončenia platnosti Zmluvy o ESÚO (Ú. v. ES C 152, 20.6.2002, s. 5), a bod 1 oznámenia Komisie o pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu a pomoci pri ukončení činnosti v sektore ocele (Ú. v. ES C 70, 19.3.2002, s. 21). Primerané opatrenia prijaté v kontexte Viacsektorového rámca o regionálnej pomoci pre veľké investičné projekty (Ú. v. ES C 70, 19.3.2002, s. 8).

⁽³⁾ Osobitné pravidlá tejto povahy existujú pre sektor letectva (Ú. v. ES C 350, 10.12.1994, s. 5).

⁽⁴⁾ Inými slovami, poskytnutie pomoci MSP, ktoré nespĺňajú podmienky stanovené v tomto bode 79, však môže byť vylúčené z individuálneho oznamovania.

⁽⁵⁾ Ú. v. ES C 19, 20.1.2001, s. 7.

20. V prípade, že je ohrozená základná existencia firmy v ťažkostiach, firma sa nemôže považovať za vhodný nástroj na posilnenie iných cieľov verejnej politiky, až kým nie je zaistená jej životaschopnosť. Preto sa Komisia domnieva, že pomoc firmám v ťažkostiach môže prispieť k rozvoju hospodárskych aktivít bez negatívneho dosahu na obchod v rozsahu, ktorý by odporoval záujmu spoločnosti, len v prípade, ak sú splnené podmienky stanovené v týchto usmerneniach. Keď sa firmy, ktorým je určená pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu, nachádzajú v dotovaných oblastiach, Komisia zohľadní regionálne prvky, na ktoré odkazuje článok 87 ods. 3 písm. a) a c), ako sa uvádza v bodoch 55 a 56.

21. Komisia bude venovať osobitnú pozornosť potrebe predchádzať využívaniu týchto usmerení na obchádzanie princípov ustanovených v existujúcich právnych rámcoch a usmerneniach.

22. Posudzovanie pomoci na záchranu alebo reštrukturalizáciu by nemalo byť ovplyvnené zmenami súvisiacimi s vlastníctvom podniku, pre ktorý je pomoc určená.

2.5. Prijímatelia nezákonnej pomoci v minulosti

23. Ak bola firme v ťažkostiach v minulosti poskytnutá nezákonná pomoc, v súvislosti s ktorou prijala Komisia negatívne rozhodnutie s príkazom na nápravu, a žiadna takáto náprava sa neuskutočnila v súlade s článkom 14 nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999, ktorým sa určujú podrobné pravidlá uplatňovania článku 93 Zmluvy o ES ⁽¹⁾, pri posudzovaní akejkoľvek pomoci na záchranu alebo reštrukturalizáciu, ktorá má byť poskytnutá tomu istému podniku, sa bude brať do úvahy po prvé súhrnný účinok minulej a novoposkytnutej pomoci, po druhé skutočnosť, že minulé pomoc nebola vrátená ⁽²⁾.

3. VŠEOBECNÉ PODMIENKY SCHVAĽOVANIA POMOCI NA ZÁCHRANU A/ALEBO REŠTRUKTURALIZÁCIU, OZNAMOVANEJ KOMISII INDIVIDUÁLNE

24. Táto kapitola sa zaoberá výlučne opatreniami zameranými na pomoc, ktoré sa Komisii oznamujú individuálne. Za určitých podmienok môže Komisia schváliť schémy pomoci na záchranu alebo reštrukturalizáciu: tieto podmienky sú uvedené v kapitole 4.

3.1. Pomoc na záchranu

3.1.1. Podmienky

25. Aby Komisia schválila pomoc na záchranu, musí takáto pomoc podľa definície v bode 15:

a) pozostávať z podpory likvidity vo forme záruk na pôžičku alebo vo forme pôžičiek ⁽³⁾. V oboch prípadoch musí byť pôžička poskytnutá pri úrokovej sadzbe, ktorá je minimálne porovnateľná so sadzbami uplatňovanými na pôžičky zdravým firmám, a najmä s referenčnými sadzbami prijatými Komisiou. Každá pôžička sa musí splatiť a každé ručenie sa musí skončiť v rámci obdobia, ktoré nepresahuje šesť mesiacov od vyplatenia prvej splátky firme;

b) byť preukázaná na základe závažných sociálnych ťažkostí a nesmie mať príliš negatívne prenesené účinky na iné členské štáty;

c) byť doložená hlásením podniku zo strany dotknutého členského štátu Komisii najneskôr šesť mesiacov po schválení opatrenia na pomoc na záchranu alebo v prípade nehlásenej pomoci po prvej implementácii takého opatrenia tento podnik oznámi plán reštrukturalizácie alebo plán likvidácie, alebo dôkaz o tom, že pôžička bola splatená v plnej výške a/alebo že ručenie bolo ukončené;

d) byť obmedzená na čiastku, ktorá je potrebná na udržanie firmy v podnikaní na obdobie, na ktoré bola pomoc schválená. Takáto čiastka môže zahŕňať pomoc pre naliehavé štrukturálne opatrenia v súlade s bodom 16. Potrebná čiastka by mala byť založená na potrebách likvidity firmy spôsobených stratovosťou. Pri určovaní tejto čiastky bude potrebné zohľadniť výsledok uplatnenia vzorca uvedeného v prílohe. Každá pomoc na záchranu, ktorá presiahne výsledok takéhoto výpočtu, bude musieť byť riadne odôvodnená;

e) rešpektovať podmienky stanovené v časti 3.3 („jedenkrát a naposledy“).

⁽¹⁾ Ú. v. ES L 83, 27.3.1999, s. 1. Nariadenie zmenené a doplnené Aktom o pristúpení z roku 2003.

⁽²⁾ Prípád C-355/95 P, Textilwerke Degendorf GmbH vs. Komisia a. o. (1997), Zb. súd. rozh. ESD, s. I-2549.

⁽³⁾ Výnimka môže byť udelená v prípade pomoci na záchranu v bankovom sektore, aby mohla daná úverová inštitúcia dočasne pokračovať v bankovom podnikaní v súlade s predloženou platnou legislatívou (smernica Európskeho parlamentu a Rady 2000/12/ES, Ú. v. ES L 126, 26.5.2000, s. 1). Pomoc poskytnutá v akejkoľvek výške, v inej forme ako záruky pôžičky alebo pôžičky spĺňajúce podmienky uvedené v bode a), by sa mala riadiť všeobecnými princípmi pomoci na záchranu a nemôže pozostávať zo štrukturálnych finančných opatrení, ktoré sa vzťahujú na vlastné finančné prostriedky banky. Akákoľvek pomoc poskytnutá v inej forme ako záruky pôžičky alebo pôžičky spĺňajúce podmienky uvedené v bode a), sa bude brať do úvahy po preskúmaní akýchkoľvek kompenzačných opatrení v rámci plánu reštrukturalizácie v súlade s bodmi 0 až 0.

26. Ak členský štát predložil plán reštrukturalizácie do šiestich mesiacov od dátumu schválenia alebo v prípade neoznámenej pomoci od dátumu implementácie opatrenia, konečná lehota na vrátenie pôžičky alebo ukončenie ručenia sa predĺži, až kým Komisia neuskutoční rozhodnutie o pláne, okrem prípadu, keď Komisia rozhodne, že takéto predĺženie nie je oprávnené.
27. Bez toho, aby bol dotknutý článok 23 nariadenia (ES) č. 659/1999 a možnosť konania pred Súdny dvorom v súlade s druhým pododsekom článku 88 ods. 2, Komisia začne postupy na základe článku 88 ods. 2 zmluvy, ak členský štát neoznámí:
- vierohodný a odôvodnený plán reštrukturalizácie alebo plán likvidácie, alebo
 - dôkaz o tom, že pôžička bola vrátená v plnej výške a/alebo že ručenie sa skončilo pred uplynutím šesťmesačnej konečnej lehoty,
28. Komisia môže v každom prípade rozhodnúť o začatí takýchto postupov bez toho, aby bol dotknutý článok 23 nariadenia (ES) č. 659/1999 a možnosť konania pred Súdny dvorom v súlade s druhým pododsekom článku 88 ods. 2 zmluvy, ak sa domnieva, že pôžička alebo ručenie boli zneužitá alebo že po uplynutí šesťmesačnej hraničnej lehoty už nie je neschopnosť vrátiť pomoc ďalej odôvodniteľná.
29. Schválenie pomoci na záchranu neznamená nevyhnutne, že pomoc na základe plánu na reštrukturalizáciu bude následne schválená; takúto pomoc bude treba zhodnotiť na základe podstaty veci.

3.1.2. Zjednodušený postup

30. Komisia sa bude v čo najväčšej možnej miere snažiť, aby do jedného mesiaca prijala rozhodnutie v súvislosti s pomocou na záchranu, s uplatnením všetkých podmienok uvedených v časti 0 a na základe nasledujúcich kumulatívnych podmienok:
- dotknutá firma spĺňa aspoň jedno z troch kritérií uvedených v bode 0;
 - pomoc na záchranu sa obmedzí na čiastku vyvedenú na základe uplatnenia vzorca v prílohe a nebude presahovať 10 miliónov EUR.

3.2. Pomoc na reštrukturalizáciu

3.2.1. Základný princíp

31. Pomoc na reštrukturalizáciu vyvoláva špecifické obavy v súvislosti s hospodárskou súťažou, pretože môže presunúť nespravodlivý podiel bremena štruktúrneho prispôsobenia sa a sprievodné sociálne a ekonomické

problémy na iných výrobcov, ktorí pracujú bez pomoci, a na iné členské štáty. Všeobecným princípom musí teda byť, že pomoc na reštrukturalizáciu sa povolí iba za okolností, za ktorých sa dá preukázať, že neodporujú záujmu spoločnosti. Toto bude možné iba vtedy, ak sa budú dodržiavať prísne kritériá a ak bude istota, že akékoľvek deformácie v hospodárskej súťaži sa budú kompenzovať výhodami plynúcimi z prežitia firmy (napríklad tam, kde je jasné, že čistý efekt nadbytku spôsobený z vyradenia firmy z obchodnej činnosti, kombinovaný s vplyvom na jej dodávateľov, by aktivoval lokálne, regionálne alebo celoštátne problémy so zamestnanosťou, alebo výnimočne tam, kde by mal zánik firmy za následok vznik monopolu alebo pevnej oligopolnej situácie) a v princípe existujú adekvátne kompenzačné opatrenia v prospech konkurentov.

3.2.2. Podmienky na schválenie pomoci

32. Vzhľadom na osobitné ustanovenia pre dotované oblasti, MSP a sektor poľnohospodárstva (pozri body 55, 56, 57, 59 a kapitolu 5), Komisia schváli pomoc len na základe nasledujúcich podmienok:

Oprávnenosť firmy

33. Firma musí spĺňať podmienky pre firmu v ťažkostiach v rámci znenia týchto usmernení (pozri body 9 až 13).

Obnovenie dlhodobej životaschopnosti

34. Udelenie pomoci musí byť podmienené implementáciou plánu na reštrukturalizáciu, ktorý musí Komisia schváliť pre všetky prípady individuálnej pomoci okrem prípadu MSP, ako sa uvádza v časti 3.2.5.
35. Plán na reštrukturalizáciu, ktorého čas implementácie musí byť čo najkratší, musí obnoviť dlhodobú životaschopnosť firmy v rámci prijateľnej časovej lehoty a na základe realistických predpokladov v súvislosti s budúcimi operačnými podmienkami. Pomoc na reštrukturalizáciu musí byť preto spojená s uskutočniteľným plánom reštrukturalizácie, ku ktorému sa dotknutý členský štát zaviazal. Plán sa musí predložiť Komisii so všetkými príslušnými podrobnými údajmi a musí zahŕňať predovšetkým prieskum trhu. Zlepšenie životaschopnosti firmy sa musí odvodzovať predovšetkým od vnútorných opatrení, ktoré sú obsiahnuté v pláne na reštrukturalizáciu; môže byť založené na externých faktoroch, ako napr. obmeny v cenách a v dopyte, na ktoré nemá firma žiadny veľký vplyv, len ak sú vyvedené trhové predpoklady všeobecne uznané. Reštrukturalizácia musí zahŕňať zanechanie aktivít, ktoré by zostávali štruktúrne stratové aj po reštrukturalizácii.

36. V pláne reštrukturalizácie by mali byť opísané okolnosti, ktoré viedli k ťažkostiam v spoločnosti, čím sa vytvorí základ posúdenia vhodnosti navrhovaných opatrení. Plán musí zohľadňovať *inter alia* súčasný stav a budúce perspektívy pre zásobovanie a dopyt na trhu príslušného produktu, so scenármi, ktoré budú hodnotiť predpokladaný vývoj v najlepšom prípade, v najhoršom prípade a v priemere a špecifické silné a slabé stránky firmy. Plán musí firme umožniť napredovať smerom k novej štruktúre, ktorá jej ponúkne perspektívu dlhodobej životaschopnosti a umožní jej stáť na vlastných nohách.
37. Plán musí zabezpečiť obrat v situácii, ktorý firme umožní po ukončení reštrukturalizácie uhrádzať všetky náklady vrátane odpisov a finančných poplatkov. Očakávaná návratnosť kapitálu musí byť dostatočujúca na to, aby umožnila reštrukturalizovanej firme súťažiť na trhu na základe vlastných zásluh. Ak ťažkosti firmy vychádzajú z medzier v jej štatutárnom správnom systéme, bude potrebné zaviesť vhodné úpravy.

Vyhnutie sa nevhodnej deformácii hospodárskej súťaže

38. S cieľom zabezpečiť, aby sa čo najviac zmiernili negatívne účinky na obchodné podmienky a tak pozitívne účinky prevažovali nad nepriaznivými, musia sa prijať kompenzačné opatrenia. V opačnom prípade sa bude pomoc považovať za pomoc „v protiklade k spoločnému záujmu“, a teda za nekompatibilnú so spoločným trhom. Komisia zohľadní cieľ obnovy dlhodobej životaschopnosti pri určovaní adekvátnosti kompenzačných opatrení.
39. Tieto opatrenia môžu zahŕňať rozdelenie aktív, zníženie kapacity alebo obmedzenie prítomnosti na trhu a zníženie vstupných prekážok na dotknutých trhoch. Pri posudzovaní vhodnosti kompenzačných opatrení bude Komisia zohľadňovať štruktúru trhu a podmienky hospodárskej súťaže, aby sa zaistilo, že žiadne takéto opatrenie nepovedie k zhoršeniu štruktúry trhu napr. tým, že bude mať nepriamy účinok na vytváranie monopolu alebo pevnej oligopolnej situácie. Ak bude môcť členský štát dokázať, že takáto situácia by nastala, kompenzačné opatrenia by sa mali pripraviť takým spôsobom, ktorý zabráni vzniku takejto situácie.
40. Opatrenia musia proporcionálne zodpovedať deformačným účinkom pomoci, a najmä veľkosti ⁽¹⁾ a relatívnej dôležitosti firmy na jej trhu alebo trhoch. Mali by sa uskutočniť predovšetkým na trhu (trhoch), na ktorých bude mať firma po reštrukturalizácii významnú trhovú pozíciu. Výška redukcie sa musí stanoviť podľa konkrétnych prípadov. Komisia stanoví rozsah potrebných opat-

rení na základe prehľadu o trhu pripojeného k plánu reštrukturalizácie a v potrebných prípadoch na základe akýchkoľvek ďalších informácií, ktoré bude mať Komisia k dispozícii, vrátane informácií, ktoré poskytnú zúčastnené strany. Redukcia musí predstavovať integrovanú súčasť pomoci na reštrukturalizáciu, ako sa uvádza v pláne reštrukturalizácie. Tento princíp sa uplatňuje bez ohľadu na to, či sa tieto zbavovania majetku uskutočnili pred, alebo po poskytnutí štátnej pomoci, pokiaľ sú súčasťou tej istej reštrukturalizácie. Odpisy a ukončenie stratových aktivít, ktoré by boli rozhodne nevyhnutné na obnovenie životaschopnosti, sa na účely posúdenia kompenzačných opatrení nebudú považovať za zníženie kapacity alebo obmedzenie prítomnosti na trhu. Pri takomto posúdení sa zohľadní každá predtým poskytnutá pomoc na záchranu.

41. Táto podmienka sa však vo všeobecnosti nebude uplatňovať na malé podniky, pretože sa dá predpokladať, že ad hoc pomoc malým podnikom normálne nespôsobuje deformáciu hospodárskej súťaže v rozsahu, ktorý by odporoval spoločnému záujmu, okrem prípadov, keď pravidlá štátnej pomoci v konkrétnom sektore určujú inak alebo keď prijímateľ aktívne pôsobí na trhu, ktorý je zaťažený dlhodobou nadmernou kapacitou.

42. Keď prijímateľ aktívne pôsobí na trhu, ktorý je zaťažený dlhodobou nadmernou kapacitou ⁽²⁾, zníženie kapacity firmy alebo obmedzenie prítomnosti firmy na trhu môže predstavovať až 100 % ⁽³⁾.

Pomoc obmedzená na minimum: reálny príspevok, nezávislý od pomoci

43. Rozsah a intenzita pomoci sa musí obmedziť na striktné minimum nevyhnutných nákladov na reštrukturalizáciu, aby sa mohla reštrukturalizácia uskutočniť vzhľadom na existujúce finančné zdroje firmy, jej akcionárov alebo obchodnú skupinu, do ktorej patrí. Takéto posúdenie bude zohľadňovať akúkoľvek vopred poskytnutú pomoc na záchranu. Od príjemcov pomoci sa očakáva, že na plán na reštrukturalizáciu prispievajú značnou čiastkou z vlastných finančných zdrojov vrátane predaja aktív, ktoré nie sú pre prežitie firmy podstatné, alebo z externého financovania v rámci trhových podmienok. Takýto príspevok je znakom toho, že trhy veria v uskutočniteľnosť návratu životaschopnosti. Takýto príspevok musí byť reálny, t. j. skutočný, vylučujúci všetky budúce očakávané zisky, ako tok hotovosti, a musí byť čo najvyšší.

⁽²⁾ Ú. v. ES C 70, 19.3.2002, s. 8.

⁽³⁾ V takýchto prípadoch Komisia povolí len pomoc na zmiernenie sociálnych nákladov na reštrukturalizáciu v zhode s časťou 3.2.6 a environmentálnu pomoc na vyčistenie znečistených lokalít, ktoré by inak mohli byť opustené.

⁽¹⁾ V tomto kontexte môže Komisia tiež zohľadniť, či je daná firma stredne veľká, alebo veľká.

44. Komisia bude všeobecne považovať za vhodné nasledujúce príspevky ⁽¹⁾ na reštrukturalizáciu: najmenej 25 % v prípade malých podnikov, najmenej 40 % pre stredné podniky a najmenej 50 % pre veľké firmy. Za výnimočných okolností a v prípadoch s osobitnými ťažkosťami, ktoré musí členský štát preukázať, môže Komisia akceptovať nižší príspevok.
45. Aby sa obmedzil deformačný účinok, musí byť výška pomoci alebo forma, v akej sa táto pomoc poskytuje, taká, aby sa zabránilo tomu, že firme sa poskytne nadbytočná hotovosť, ktorú by mohla použiť na agresívne aktivity, ktoré deformujú trh a nesúvisia s procesom reštrukturalizácie. Komisia náležite prešetrí úroveň pasív firmy po reštrukturalizácii vrátane situácie po akomkoľvek odklade alebo znížení dlhov, a to predovšetkým v kontexte pokračovania firmy v obchodnej činnosti po ukončení konania o kolektívnej insolventnosti, ktoré bolo proti nej vedené v súlade s vnútroštátnym zákonodarstvom ⁽²⁾. Rovnako by sa žiadna pomoc nemala použiť na financovanie nových investícií, ktoré nie sú podstatné na obnovenie životaschopnosti firmy.

Špecifické podmienky, ktoré sú súčasťou schválenia pomoci

46. Okrem kompenzačných opatrení opísaných v bodoch 0 až 0 môže Komisia stanoviť akékoľvek podmienky a záväzky, ktoré považuje za nevyhnutné, s cieľom zabezpečiť, že pomoc nebude deformovať hospodársku súťaž do takej miery, ktorá by odporovala spoločnému záujmu v prípade, že dotknutý členský štát neprijal žiadny záväzok o tom, že prijme takéto opatrenia. Komisia môže od členského štátu napríklad požadovať:
- a) aby sám prijal určité opatrenia (napr. otvoril určité trhy, ktoré sú priamo alebo nepriamo prepojené s aktivitami firmy, aj ostatným operátorom Spoločenstva na základe riadneho rešpektovania práva Spoločenstva);
 - b) aby uložil určité záväzky na prijímateľskú firmu;
 - c) aby upustil od poskytovania iných druhov pomoci prijímateľskej firme počas obdobia reštrukturalizácie.

Plná implementácia plánu na reštrukturalizáciu a dodržiavanie podmienok

47. Firma musí úplne implementovať plán na reštrukturalizáciu a musí splniť akékoľvek ďalšie povinnosti stanovené v rozhodnutí Komisie, ktorým sa pomoc schvaľuje. Komisia bude považovať chyby pri implementovaní plánu

⁽¹⁾ Pozri bod 0. Tento minimálny príspevok nesmie obsahovať žiadnu pomoc. Nie je to tak napríklad v prípade, keď pôžička prináša dotáciu s úrokovou sadzbou alebo je krytá vládnyimi zárukami s prvkami pomoci.

⁽²⁾ Pozri bod 0 písm. c).

alebo pri plnení iných povinností za zneužitie pomoci bez toho, aby bol dotknutý článok 23 nariadenia (ES) č. 659/1999 a možnosť konania pred Súdny dvorom v súlade s druhým pododsekom článku 88 ods. 2 zmluvy.

48. Keď sa reštrukturalizačné operácie vzťahujú na viac rokov a týkajú sa podstatných čiastok pomoci, môže Komisia požadovať, aby sa platba reštrukturalizačnej pomoci rozdelila na splátky a platba každej splátky môže podliehať:
- i) potvrdeniu pred každou platbou o uspokojivej implementácii každej etapy v pláne reštrukturalizácie v súlade s naplánovaným časovým rozvrhom alebo
 - ii) jej schváleniu pred každou platbou po overení, že plán sa uspokojivo implementuje.

Monitorovanie a výročná správa

49. Komisia musí byť v pozícii, aby sa ubezpečila, že plán reštrukturalizácie sa náležite implementuje, prostredníctvom podrobných správ, ktoré poskytne dotknutý členský štát.
50. V prípade pomoci veľkým firmám sa prvá z týchto správ musí predložiť Komisii spravidla najneskôr šesť mesiacov od schválenia pomoci. Správy sa následne musia odoslať Komisii najmenej raz ročne v stanovenom dátume, až kým sa ciele plánu reštrukturalizácie môžu považovať za dosiahnuté. Musia obsahovať všetky informácie, ktoré Komisia potrebuje, aby dokázala monitorovať implementáciu reštrukturalizačného programu, časový rozvrh platieb danej firmy a jej finančnú situáciu, ako aj dodržiavanie akýchkoľvek podmienok alebo povinností stanovených v rozhodnutí, ktorým sa pomoc schvaľuje. Musia najmä obsahovať všetky relevantné informácie o akejkoľvek pomoci na akýkoľvek účel, ktorú firma prijala, či už na individuálnom základe, alebo v rámci všeobecnej schémy počas obdobia reštrukturalizácie (pozri body 68 až 71). Keď Komisia potrebuje včasné potvrdenie niektorých kľúčových informačných položiek, napríklad o uzávierkach alebo o zníženíach kapacity, môže požiadať o častejšie správy.
51. V prípade pomoci MSP bude obvyčajne stačiť každoročné zasielanie kópie účtovnej súvahy prijímateľskej firmy a výkaz ziskov a strát, s výnimkou prípadov, keď sa stanovili striktné podmienky v rozhodnutí, ktorým sa schvaľuje pomoc.

3.2.3. Zmeny a doplnky k plánu reštrukturalizácie

52. Tam, kde bola pomoc na reštrukturalizáciu schválená, môže dotknutý členský štát v priebehu obdobia reštrukturalizácie požiadať Komisiu, aby dala súhlas na vykonanie zmien v pláne reštrukturalizácie a vo výške pomoci. Komisia môže tieto zmeny povoliť, pokiaľ splňajú nasledujúce podmienky:

- a) revidovaný plán musí stále preukazovať návrat k životaschopnosti v rámci rozumného časového plánu;
- b) ak sa zvýši rozsah pomoci, tak všetky požadované kompenzačné opatrenia musia byť rozsiahlejšie v porovnaní s pôvodne uloženými;
- c) pokiaľ navrhované kompenzačné opatrenia budú menšie v porovnaní s pôvodne plánovanými, tak rozsah pomoci bude musieť byť náležite znížený;
- d) nový časový harmonogram implementácie kompenzačných opatrení sa môže oneskorovať vzhľadom na pôvodne prijatý časový harmonogram aj výlučne z dôvodov, na ktoré nemá dosah ani firma, ani členský štát. Pokiaľ to tak nie je, rozsah pomoci sa musí zodpovedajúco znížiť.

53. Ak sa podmienky uložené Komisiou alebo záväzky dané členskými štátmi uvoľnia, výška pomoci sa musí zodpovedajúco znížiť alebo sa môžu stanoviť iné podmienky.

54. V prípade, že by členské štáty zaviedli zmeny do odsúhlaseného plánu reštrukturalizácie bez toho, aby informovali Komisiu, Komisia začne konanie na základe článku 88 ods. 2 tak, ako je stanovené v článku 16 nariadenia (ES) č. 659/1999 (zneužitie pomoci) bez toho, aby bol dotknutý článok 23 nariadenia (ES) č. 659/1999 a možnosť konania pred Súdny dvorom v súlade s druhým pododsekom článku 88 ods. 2 zmluvy.

3.2.4. Pomoc na reštrukturalizáciu v dotovaných oblastiach

55. Keďže ekonomická a sociálna súdržnosť sú prioritným cieľom Spoločenstva podľa článku 158 Zmluvy o ES a keďže sa vyžadujú mnohé politické riešenia, ktoré by podporili tento cieľ podľa článku 159⁽¹⁾, Komisia musí pri určovaní pomoci na reštrukturalizáciu v dotovaných oblastiach brať do úvahy potreby regionálneho rozvoja. Skutočnosť, že „chorľavá“ firma sa nachádza v dotovanej oblasti, však neopravňuje zhovievavý prístup k pomoci

⁽¹⁾ Článok 159 Zmluvy o ES ustanovuje okrem iného, že „formulovanie a uskutočňovanie politiky a činností Spoločenstva a uplatňovanie vnútorného trhu prihlíada na ciele uvedené v čl. 158 a prispieva k ich dosiahnutiu“.

na reštrukturalizáciu: v strednodobom alebo dlhodobom horizonte totiž regiónu nepomôže, ak sa budú spoločnosti umelo podporovať. Je vo vlastnom záujme regiónu, aby s cieľom regionálneho rozvoja čo najrýchlejšie použil vlastné zdroje na rozvoj aktivít, ktoré sú životaschopné a udržateľné. Nakoniec aj deformácie hospodárskej súťaže sa musia minimalizovať aj v prípade, keď ide o pomoc firmám v dotovaných oblastiach. V tejto súvislosti treba hľadiť aj na možné škodlivé vedľajšie dôsledky, ktoré sa môžu prejaviť v dotknutej oblasti a ďalších dotovaných oblastiach.

56. Kritériá uvedené v bodoch 32 až 54 sú takto rovnako použiteľné aj v dotovaných oblastiach, a to dokonca aj vtedy, keď sa zvažujú potreby regionálneho rozvoja. V dotovaných oblastiach, pokiaľ nie je uvedené inak v pravidlách o štátnej pomoci pre daný sektor, môžu byť však podmienky na schvaľovanie pomoci menej prísne, pokiaľ ide o uplatňovanie kompenzačných opatrení a veľkosť príjemcovho príspevku. Ak regionálny rozvoj potrebuje odôvodnenie v prípadoch, keď sa zníženie kapacity alebo výskytu na trhu javí ako najvhodnejšie opatrenie na zabránenie neželanej deformácie hospodárskej súťaže, požadované zníženie bude menšie v dotovaných oblastiach ako nedotovaných. V týchto prípadoch, ktoré musí dotknutý členský štát preukázať, sa bude rozlišovať medzi oblasťami oprávnenými na regionálnu pomoc podľa článku 87 ods. 3 písm. a) zmluvy a oblasťami oprávnenými podľa článku 87 ods. 3 písm. c), tak aby sa brala do úvahy vyššia vážnosť regionálnych problémov v bývalých oblastiach.

3.2.5. Pomoc na reštrukturalizáciu MSP

57. Pomoc malým podnikom⁽²⁾ má tendenciu ovplyvňovať obchodné podmienky menej ako pomoc, ktorá sa poskytuje stredne veľkým a veľkým firmám. Toto sa vzťahuje aj na pomoc určenú na reštrukturalizáciu, takže podmienky stanovené v bodoch 32 až 54 sa uplatňujú menej prísne:

- a) udelenie pomoci na reštrukturalizáciu malým podnikom sa nebude bežne spájať s kompenzačnými opatreniami (pozri bod 41), pokiaľ to nie je stanovené inak v pravidlách o štátnej pomoci pre určitý sektor;
- b) požiadavky týkajúce sa obsahu správ budú menej prísne pre MSP (pozri body 0, 0 a 0).

⁽²⁾ Tak ako je definované v odporúčaní Komisie 2003/361/ES (Ú. v. EÚ L 124, 20.5.2003, s. 36). Do 31. decembra 2004 sa relevantná definícia nachádza v odporúčaní Komisie 96/280/ES (Ú. v. ES L 107, 30.4.1996, s. 4).

58. Princíp „jedenkrát a naposledy“ (časť 3.3) sa však v plnom rozsahu uplatňuje na MSP.
59. Plán reštrukturalizácie pre MSP nemusí schvaľovať Komisia. Plán však musí spĺňať požiadavky stanovené v bodoch 35 až 37 a musí ho schváliť dotknutý členský štát a oboznámiť s ním Komisiu. Poskytnutie pomoci musí byť podmienené úplnou implementáciou plánu reštrukturalizácie. Povinnosť overovať, či sú tieto podmienky splnené, prináleží členskému štátu.

3.2.6. Pomoc určená na pokrytie sociálnych nákladov na reštrukturalizáciu

60. Plány reštrukturalizácie majú bežne za následok zníženie alebo úplné zanechanie dotknutých činností. Takéto obmedzenia sú často nevyhnutné v záujme racionalizácie a efektívnosti, úplne odhliadnuc od akýchkoľvek znížení kapacity, ktoré sa môžu vyžadovať ako podmienka poskytnutia pomoci. Nech je dôvod akýkoľvek, takéto opatrenia budú vo všeobecnosti viesť k zníženiu stavu pracovníkov firmy.
61. Legislatíva členských štátov v oblasti pracovného práva môže obsahovať všeobecné schémy sociálneho zabezpečenia, na základe ktorých sa dávky pri výpovedi z dôvodu nadbytočnosti a penzie z dôvodu skoršieho odchodu do dôchodku vyplácajú priamo nadbytočným zamestnancom. Takéto schémy sa nesmú považovať za štátnu pomoc patriacu pod rámec článku 87 ods. 1.
62. Okrem priamych dávok pri výpovedi z dôvodu nadbytočnosti zamestnancov a zabezpečenia pri skoršom odchode do dôchodku všeobecné schémy sociálnej podpory často predpisujú vláde uhrádzať náklady na dávky, ktoré firma poskytuje nadbytočným pracovníkom a ktoré idú nad rámec jej zákonných alebo zmluvných záväzkov. V prípade, kde sú takéto schémy všeobecne k dispozícii, bez sektorových obmedzení pre pracovníkov spĺňajúcich vopred definované a automaticky uplatniteľné podmienky, sa tieto nebudú považovať za také, ktoré v sebe obsahujú pomoc pre firmy vykonávajúce reštrukturalizáciu podľa článku 87 ods. 1. Na druhej strane, ak sa takéto schémy používajú na podporu reštrukturalizácie v určitých priemyselných odvetviach, môžu skutočne obsahovať pomoc vzhľadom na selektívny spôsob ich využívania⁽¹⁾.
63. Záväzky, ktoré sama spoločnosť znáša na základe legislatívny zamestnávania alebo kolektívnych zmlúv s odbormi,

poskytovať dávky pri výpovedi z dôvodu nadbytočnosti a/alebo penzie z dôvodu skoršieho odchodu do dôchodku, sú súčasťou bežných obchodných nákladov, ktoré firma musí hradiť zo svojich vlastných zdrojov. Vzhľadom na tento fakt akýkoľvek príspevok štátu na tieto náklady sa bude musieť považovať za pomoc. Uvedené platí bez ohľadu na to, či sa takéto platby realizujú priamo vo firme, alebo či sa vykonávajú cez vládnú agentúru zamestnancom.

64. Komisia nemá voči takejto pomoci žiadne a priori výhrady, ak sa poskytuje firmám s ťažkosťami, pretože to prináša ekonomické výhody a nad rámec záujmov dotknutej firmy slúži štruktúrálnej zmene a zmierneniu ťažkostí.

65. Okrem hradenia výdavkov na platby pri výpovedi z dôvodu nadbytočnosti a skoršieho odchodu do dôchodku sa pomoc bežne poskytuje v spojení s daným prípadom reštrukturalizácie aj na preškoľovanie, poradenstvo a praktickú pomoc pri hľadaní alternatívneho zamestnania, na pomoc pri preložení a na odborné zaškolenie a pomoc pre tých zamestnancov, ktorí si želajú začať podnikáť v novej oblasti. Komisia má zásadne priaznivý názor na tento druh pomoci firmám s ťažkosťami.

66. Druh pomoci opísanej v bodoch 62 až 65 musí byť v pláne reštrukturalizácie jasne identifikovaný, pretože pomoc na sociálne opatrenia určené výlučne na dávky pre nadbytočných zamestnancov sa neberie do úvahy na účely stanovenia rozsahu kompenzačných opatrení uvádzaných v bodoch 38 až 42.

67. V spoločnom záujme zabezpečí Komisia v kontexte plánu reštrukturalizácie, aby sa sociálne účinky reštrukturalizácie v členských štátoch, ktoré sú iné ako udelená pomoc, udržali na nízkej úrovni.

- 3.2.7. Potreba informovať Komisiu o akomkoľvek druhu pomoci poskytovanej prijímateľskej firme počas obdobia reštrukturalizácie

68. V prípade, keď sa udeľovaná pomoc na reštrukturalizáciu pre veľké alebo stredne veľké podniky prešetruje na základe týchto usmernení, udelenie akejkoľvek inej pomoci počas obdobia reštrukturalizácie, dokonca v súlade so schémou, ktorá už bola schválená, má tendenciu ovplyvniť hodnotenie Komisie v prípade rozsahu požadovaných kompenzačných opatrení.

(¹) Vo svojom rozsudku v prípade C-241/94 [Francúzsko vs. Komisia (1996), Zb. súd. rozh. ESD, s. I4551] (Kimberly Clark Sopalin) Súdny dvor potvrdil, že systém financovania francúzskych úradov na báze voľného úsudku, prostredníctvom Národného fondu zamestnanosti, bol zodpovedný za to, že dostával určité podniky do priaznivejšej situácie v porovnaní s inými podnikmi, čo bolo kvalifikovateľné ako pomoc v znení článku 87 ods. 1 zmluvy. (Rozsudok súdu nespochybnil záver Komisie, že pomoc bola v súlade so spoločným trhom.)

69. Oznámenia o pomoci na reštrukturalizáciu veľkých alebo stredných podnikov musia uvádzať všetky ďalšie druhy pomoci, ktorá sa plánuje udeliť prijímateľskej firme počas obdobia reštrukturalizácie, pokiaľ nepatrí pod pravidlo de minimis alebo nariadenie o výnimke. Komisia berie ohľad na takúto pomoc pri určovaní pomoci na reštrukturalizáciu.
70. Akúkoľvek pomoc, ktorá sa udeľuje veľkým alebo stredne veľkým podnikom počas obdobia reštrukturalizácie, vrátane pomoci udelennej na základe schválenej schémy, treba individuálne oznámiť Komisii v takom prípade, keď o tom nebola informovaná v období rozhodovania pomoci o reštrukturalizácii.
71. Komisia zabezpečí, aby pri udeľovaní pomoci na základe schválených schém nedochádzalo k obchádzaniu usmernení.

3.3. „Jedenkrát a naposledy“

72. Pomoc na záchranu je jednorazová operácia zameraná predovšetkým na udržanie firmy v podnikaní na obmedzené obdobie, počas ktorého možno zhodnotiť jej budúcu existenciu. Nemalo by sa povoliť opakované udelenie pomoci na záchranu, ktorá by sotva udržala daný stav, odložila nutné a medziasom prenesené hospodárske a sociálne problémy na iných, efektívnejších výrobcov alebo ostatné členské štáty. Pomoc na záchranu by sa preto mala udeľovať len raz (podmienka „jedenkrát a naposledy“). V súlade s tým istým princípom by sa pomoc na reštrukturalizáciu mala udeliť len raz, aby sa predišlo tomu, že sa firmám nenáležíte pomáha, keď tieto môžu prežiť len na základe opakovanej štátnej podpory. Nakoniec, ak sa pomoc na záchranu poskytuje firmám, ktoré už predtým dostali pomoc na reštrukturalizáciu, možno z toho usúdiť, že problémy príjemcu budú mať vratný charakter a opakované štátne zásahy budú viesť k deformáciám hospodárskej súťaže, čo nezodpovedá spoločným záujmom. Takéto opakované štátne zásahy by nemali byť povolené.
73. Keď sa pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu oznamuje Komisii, členské štáty musia špecifikovať, či daná firma už dostala pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu, vrátane takej pomoci, ktorá bola udelená predtým, ako sa tieto usmernenia začali uplatňovať, ako aj akejkoľvek neoznámenej pomoci⁽¹⁾. Ak áno a v prípade, že ubehlo menej ako desať rokov od udelenia pomoci na záchranu alebo od ukončenia plánu na reštrukturalizáciu (podľa toho, ktoré bolo neskôr), Komisia neumožní ďalšiu

pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu s výnimkou nasledujúcich prípadov:

- a) v prípade, keď pomoc na reštrukturalizáciu nasleduje po udelení pomoci na záchranu ako súčasť jednotnej operácie na reštrukturalizáciu;
- b) v prípade, keď bola pomoc udelená v súlade s podmienkami stanovenými v časti 3.1.1 a súčasne po udelení tejto pomoci nenasledovala reštrukturalizačná štátna podpora, ak:
- i) by sa firma mohla reálne považovať za dlhodobu životaschopnú po tom, čo jej bola udelená pomoc na záchranu, a
- ii) nová pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu sa minimálne po piatich rokoch stane nevyhnutnou z dôvodu neočakávaných udalostí⁽²⁾, za ktoré firma nezodpovedá;
- c) za výnimočných a nepredvídateľných okolností, za ktoré firma nie je zodpovedná.

V prípadoch uvedených v bodoch b) a c) sa zjednodušený postup spomínaný v časti 3.1.2 nemôže použiť.

74. Uplatnenie tohto pravidla nebude v žiadnom prípade ovplyvnené nijakými zmenami vo vlastníctve prijímateľskej firmy po poskytnutí pomoci a ani žiadnym súdnym alebo administratívnym konaním, ktoré by malo vplyv na uvedenie jej účtovnej súvahy na zdravší základ, na zníženie jej pasív alebo na splatenie jej predchádzajúcich dlhov vtedy, keď ide o tú istú firmu, ktorá pokračuje v obchodnej činnosti.
75. V prípadoch, keď dostala obchodná skupina pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu, Komisia obyčajne nepovoľuje samotnej skupine alebo jej jednotlivým zložkám poskytnutie ďalšej pomoci na záchranu alebo reštrukturalizáciu, pokiaľ neuplynú desať rokov od udelenia pomoci na záchranu alebo od ukončenia implementácie plánu reštrukturalizácie, závisí potom od toho, ktoré bolo neskôr. V prípadoch, keď zložka obchodnej skupiny dostala pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu, má obchodná skupina takisto ako ostatné zložky naďalej nárok na pomoc na záchranu a reštrukturalizáciu (s podmienkou, že sa dodržiavajú ostatné ustanovenia týchto usmernení), s výnimkou spomínaného prijímateľa pomoci. Členské štáty musia zaručiť, že sa nebude predošlému prijímateľovi dostávať žiadna pomoc od skupiny alebo jej ďalších súčastí.

⁽¹⁾ V súvislosti s neoznámenej pomocou bude Komisia vo svojom hodnotení brať do úvahy možnosť, že pomoc sa mohla považovať za zlučiteľnú so spoločným trhom, a to ako odlišná od pomoci na záchranu alebo na reštrukturalizáciu.

⁽²⁾ Nepredvídateľná okolnosť je taká, ktorú vedenie firmy nemohlo za žiadnych okolností predvídať pri zostavovaní plánu reštrukturalizácie, a taká, ktorá nie je spôsobená nebalosťou alebo chybami vedenia firmy, alebo rozhodnutiami skupiny, ku ktorej patrí.

76. Vtedy, keď firma prevezme aktíva inej firmy, a najmä takej, ktorá bola predmetom konaní uvedených v bode 74 alebo konania o vyhlásení kolektívnej insolventnosti, vedeného podľa vnútroštátneho práva, a už sama dostala pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu, tak vtedy kupujúci nepodlieha požiadavke „jedenkrát a naposledy“ za predpokladu, že budú splnené nasledujúce kumulatívne podmienky:

- a) kupujúci je jasne oddelený od starej firmy;
- b) kupujúci nadobudol aktíva starej firmy za trhové ceny;
- c) likvidácia alebo súdom dohliadaná správa a kúpa starej firmy nie sú iba nástrojmi, ako sa vyhnúť uplatneniu princípu „jedenkrát a naposledy“ (Komisia môže stanoviť, že ide o takýto prípad napr. vtedy, keď ťažkosti, s ktorými sa stretáva kupujúci, boli jasne predvídateľné už vtedy, keď sa preberali aktíva starej firmy).

77. Na tomto mieste však treba zdôrazniť, že toto predstavuje pomoc pre počiatočné investície, a tým teda pomoc na kúpu aktív nemôže byť schválená na základe týchto usmernení.

4. SCHÉMY POMOCI PRE MSP

4.1. Všeobecné princípy

78. Komisia schváli schémy pomoci na záchranu a/alebo reštrukturalizáciu malých alebo stredných podnikov nachádzajúcich sa v ťažkostiach iba vtedy, keď dotknuté firmy zodpovedajú definícii Spoločenstva o malých a stredných podnikoch. Vzhľadom na nasledujúce špecifické ustanovenia sa bude kompatibilita takýchto schém posudzovať vo svetle podmienok uvedených v kapitolách 2 a 3, s výnimkou časti 3.1.2, ktorá sa nevzťahuje na schémy pomoci. Ak akákoľvek poskytovaná pomoc na základe tejto schémy nespĺňa žiadnu z týchto podmienok, musí sa individuálne oznámiť Komisii, ktorá ju vopred schvaľuje.

4.2. Oprávnenosť

79. Pokiaľ nie je v pravidlách o štátnej pomoci pre určitý sektor stanovené inak, priznávanie pomoci malým a stredným podnikom podľa schém, ktoré sa schvália odo dňa uplatňovania týchto usmernení, možno individuálne vyňať z oznamovania len vtedy, keď dotknutý podnik spĺňa aspoň jedno z troch kritérií uvedených v bode 10. Pomoc podnikom, ktoré nespĺňajú žiadne z týchto troch

kritérií, sa musí Komisii oznamovať individuálne, tak aby Komisia mohla stanoviť, či ich možno kvalifikovať ako firmy nachádzajúce sa v ťažkostiach. Pomoc podnikom aktívnym na trhu, ktorý trpí z dlhodobej štrukturálnej nevyužitej kapacity a nezávisle od veľkosti príjemcu, sa musí tiež individuálne oznámiť Komisii, aby mohla zhodnotiť uplatnenie bodu 42.

4.3. Podmienky na schválenie schém pomoci na záchranu

80. Ak má Komisia schváliť schémy pomoci na záchranu, musia spĺňať podmienky stanovené v písm. a), b), d) a e) bodu 25. Navyše pomoc na záchranu nemožno poskytnúť na obdobie presahujúce 6 mesiacov, pričom počas tohto obdobia sa musí vypracovať analýza postavenia firmy. Pred ukončením tohto obdobia musí členský štát buď schváliť plán reštrukturalizácie, alebo plán likvidácie, alebo požadovať od príjemcu splatenie pôžičky a pomoci zodpovedajúcej rizikovej prémii.

81. Každá pomoc na záchranu, poskytovaná na obdobie dlhšie ako 6 mesiacov alebo nesplatená po uplynutí 6 mesiacov, sa musí individuálne oznamovať Komisii.

4.4. Podmienky na schválenie schém pomoci na reštrukturalizáciu

82. Komisia schváli schémy pomoci na reštrukturalizáciu iba vtedy, ak poskytnutie pomoci bude podmienené tým, že príjemca v plnom rozsahu implementuje plán reštrukturalizácie, ktorý schválil dotknutý členský štát a ktorý spĺňa nasledujúce podmienky:

- a) obnovenie životaschopnosti: uplatňujú sa kritériá stanovené v bodoch 0 až 0;
- b) vyhnutie sa nenáležitým deformáciám hospodárskej súťaže: keďže pomoc malým podnikom má tendenciu deformovať hospodársku súťaž v menšej miere, princípy uvedené v bodoch 38 až 42 sa neuplatňujú, pokiaľ nie je v pravidlách o štátnej pomoci pre určitý sektor uvedené inak. Schémy však musia aj tak zabezpečiť, že firmy príjemcu nezvýšia svoju kapacitu počas trvania plánu reštrukturalizácie. Na stredné podniky sa vzťahujú body 38 až 42;
- c) pomoc obmedzená na nevyhnutné minimum: uplatňujú sa princípy stanovené v bodoch 0, 44 a 0;
- d) zmeny a doplnky v pláne reštrukturalizácie: akékoľvek zmeny v pláne musia byť v súlade s pravidlami stanovenými v bodoch 52, 53 a 54.

4.5. Spoločné podmienky schvaľovania schém pomoci na záchranu a/alebo reštrukturalizáciu

83. V schémach treba špecifikovať maximálnu výšku pomoci, ktorú možno poskytnúť firme ako súčasť operácie na zabezpečenie pomoci na záchranu alebo reštrukturalizáciu vrátane situácie, keď bol zmenený plán. Akákoľvek pomoc presahujúca túto výšku sa musí individuálne oznámiť Komisii. Maximálna výška pomoci, ktorá sa poskytuje na kombináciu pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu akejkoľvek firme, nesmie prekročiť hodnotu 10 miliónov EUR vrátane akejkoľvek pomoci z iných zdrojov alebo v rámci iných schém.

84. Navyše treba rešpektovať princíp „jedenkrát a naposledy“. Uplatňuje sa pravidlo stanovené v časti 3.3.

85. Členské štáty musia individuálne oznámiť Komisii opatrenia aj v prípadoch, keď firma prevezme aktíva inej firmy, ktorá už sama dostala pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu.

4.6. Monitorovanie a výročné správy

86. Body 0, 0 a 0 sa na schémy pomoci neuplatňujú. Avšak podmienkou schválenia bude predloženie správ o realizácii schémy, obvykle na ročnom základe, ktoré budú obsahovať informácie špecifikované v pokynoch Komisie na vypracúvanie štandardizovaných správ⁽¹⁾. Správy musia obsahovať aj zoznam všetkých prijímateľských spoločností, kde bude uvedené pre každú z nich toto:

- a) názov firmy;
- b) jej sektorový kód s použitím trojčiferných sektorových klasifikačných kódov NACE⁽²⁾;
- c) počet zamestnancov;
- d) ročný obrat a hodnota účtovnej súvahy;
- e) výška poskytnutej pomoci;
- f) výška a forma prijímateľského príspevku;

⁽¹⁾ Pozri prílohu III A a B (štandardizovaný formulár správ pre existujúcu štátnu pomoc) k nariadeniu Komisie (ES) č. 794/2004 z 21. apríla 2004, ktorým sa prijímajú ustanovenia na implementáciu nariadenia Rady (ES) č. 659/1999, ktoré stanovuje podrobné pravidlá uplatňovania článku 93 Zmluvy o ES (Ú. v. EÚ L 140, 30.4.2004, s. 1).

⁽²⁾ Štatistická klasifikácia ekonomických aktivít v Európskom spoločenstve, ktorú uvereňuje Štatistický úrad Európskych spoločenstiev.

g) v prípade potreby forma a stupeň kompenzačných opatrení;

h) v prípade potreby akákoľvek pomoc na reštrukturalizáciu alebo iná podpora, s ktorou sa nakladalo ako s pomocou, ktorá sa prijala v minulosti;

i) či firma príjemcu bola, alebo nebola v likvidácii, alebo bola predmetom konania vo veci kolektívnej insolventnosti pred ukončením doby reštrukturalizácie.

5. USTANOVENIA UPLATNITEĽNÉ NA POMOC NA REŠTRUKTURALIZÁCIU V SEKTORE POĽNOHOSPODÁRSTVA⁽³⁾

5.1. Kompenzačné opatrenia

87. Body 0 až 0, 0 a 0 písm. b) stanovujú, že požiadavka na kompenzačné opatrenia sa obvykle neuplatňuje v prípade malých podnikov, pokiaľ nie je v pravidlách o sektorovo špecifickej štátnej pomoci uvedené inak. V sektore poľnohospodárstva bude Komisia bežne vyžadovať v súlade s princípmi stanovenými v bodoch 38 až 42, aby kompenzačné opatrenia vykonali všetci prijímatelia pomoci na reštrukturalizáciu bez ohľadu na svoju veľkosť.

5.2. Definícia prebytočnej kapacity

88. Na účely týchto usmernení definuje Komisia v sektore poľnohospodárstva štruktúrnu prebytočnú kapacitu individuálne pre každý prípad, pričom berie do úvahy najmä rozsah a trendy pre kategóriu relevantného výrobku v priebehu predchádzajúcich troch rokov, uplatňovanie opatrení na stabilizáciu trhu, najmä vývoznú náhradu, a stiahnutie výrobku z trhu, vývoj cien na svetových trhoch a výskyt sektorových obmedzení v legislatíve Spoločenstva.

5.3. Oprávnenosť pre schémy pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu

89. Odlišne od bodu 79 môže Komisia vyňať pomoc pre MSP z individuálneho oznamovania, ak dotknutý MSP nespĺňa aspoň jedno z troch kritérií stanovených v bode 10.

⁽³⁾ Na účely týchto usmernení sa uvedené vzťahuje na všetkých operátorov zapojených do primárnej výroby poľnohospodárskych výrobkov uvedených v prílohe I k zmluve (poľnohospodárstvo). Opatrenia na pomoc v prospech podnikov, ktoré spracúvajú poľnohospodárske výrobky alebo s nimi obchodujú, táto kapitola neobsahuje. Pomoc spracúvajúcim a obchodujúcim spoločnostiam sa určuje v súlade so všeobecnými pravidlami týchto usmernení. Táto kapitola nepokrýva rybolov a akvakultúru.

5.4. Zníženie kapacity

90. V prípade štrukturálneho prebytku výrobných kapacít sa uplatňuje požiadavka nevratného zníženia kapacity alebo ukončenia kapacity podľa ustanovení bodov 38 až 42. Volná poľnohospodárska pôda sa môže znovu použiť po pätnástich rokoch po tom, čo bolo efektívne ukončené jej využitie. Dovtedy sa musí udržiavať v dobrých poľnohospodárskych a environmentálnych podmienkach ako pôda, ktorá sa už nepoužíva na výrobné účely, v súlade s článkom 5 nariadenia Rady (ES) č. 1782/2003 z 29. septembra 2003, stanovujúceho spoločné pravidlá pre schémy priamej podpory na základe Spoločnej poľnohospodárskej politiky a stanovujúceho určité schémy podpory pre poľnohospodárov⁽¹⁾, a s príslušnými pravidlami implementácie.

91. V prípade, že je opatrenie na pomoc zamerané na určité výrobky alebo operátorov, musí zníženie výrobných kapacít dosiahnuť aspoň 10 % toho, na čo sa v skutočnosti pridáva pomoc na reštrukturalizáciu. V prípade opatrení, ktoré nie sú takto zamerané, musí zníženie výrobných kapacít dosiahnuť 5 %. Pre pomoc na reštrukturalizáciu, ktorá sa udeľuje v znevýhodnených oblastiach⁽²⁾, sa požiadavka na zníženie výrobných kapacít zníži o dva percentuálne body. Komisia ruší tieto požiadavky na zníženie kapacity, keď rozhodnutia na udelenie pomoci na reštrukturalizáciu pre prijímateľa v danom sektore na ktorékoľvek nasledujúce obdobie dvanástich mesiacov vo svojom súhrne nezahŕňajú viac než 1 % výrobných kapacít toho sektora v dotknutom členskom štáte. Toto pravidlo možno uplatňovať na regionálnej úrovni v prípade, že sa režim pomoci obmedzuje na daný región.

92. Požiadavka nevratného zníženia kapacity sa dá dosiahnuť na relevantnej trhovej úrovni (nemusí pritom zahŕňať zníženia uskutočnené príjemcami pomoci na reštrukturalizáciu). Na základe súladu s ustanoveniami Spoločnej poľnohospodárskej politiky si môžu členské štáty vybrať podľa želania akýkoľvek systém zníženia kapacity.

93. Členský štát musí preukázať, že zníženie kapacity by bolo doplnkové k akémukoľvek zníženiu, ktoré by sa uplatnilo v čase, keď sa neposkytuje pomoc na reštrukturalizáciu.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 270, 21.10.2003, s. 1. Nariadenie naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 864/2004 (Ú. v. EÚ L 161, 30.4.2004, s. 48).

⁽²⁾ Ako je definované v článku 13 a v nasledujúcich článkoch nariadenia Rady (ES) č. 1257/1999 (Ú. v. ES L 160, 26.6.1999, s. 80), naposledy zmenené a doplnené nariadením (ES) č. 583/2004 (Ú. v. EÚ L 91, 30.3.2004, s. 1).

94. V prípade, kde sa nevyvíja snaha o zníženie kapacity na úrovni príjemcu pomoci, musia sa opatrenia na dosiahnutie zníženia implementovať najneskôr jeden rok od udelenia pomoci.

95. Aby sa zabezpečila efektívnosť ukončenia kapacity, ktorá sa uskutočňuje na relevantnej trhovej úrovni, musia sa členské štáty zaviazat', že nebudú poskytovať štátnu pomoc na zvyšovanie kapacity v dotknutom sektore. Tento záväzok by mal ostať v platnosti na obdobie piatich rokov od dátumu, keď sa požadované zníženie kapacity skutočne dosiahlo.

96. Pri určovaní oprávnenosti pomoci na reštrukturalizáciu a jej výšky sa neberie ohľad na bremená zhodnosti s kvótami Spoločenstva a na príbuzné ustanovenia uplatniteľné na úrovni individuálnych operátorov.

5.5. Podmienka „jedenkrát a naposledy“

97. Princíp, že pomoc na záchranu alebo reštrukturalizáciu sa má poskytovať iba jedenkrát, sa uplatňuje aj v sektore poľnohospodárstva. Napriek tomu sa namiesto obdobia desiatich rokov, stanoveného v časti 3.3, bude uplatňovať obdobie piatich rokov.

5.6. Monitorovanie a výročná správa

98. Pravidlá stanovené v kapitolách 3 a 4 sa týkajú monitorovania a výročných správ v sektore poľnohospodárstva až na povinnosť dodať zoznam všetkých príjemcov pomoci a určité informácie o každom z nich (pozri bod 86). V prípadoch, kde sa použili ustanovenia bodov 90 až 96, musí správa obsahovať údaje preukazujúce výrobnú kapacitu, ktorá mala efektívny osah z pomoci na reštrukturalizáciu, a údaje o dosiahnutom znížení kapacity.

6. PRIMERANÉ OPATRENIA PODĽA ČLÁNKU 88 ODS. 1

99. Komisia navrhne podľa článku 88 ods. 1 zmluvy prostredníctvom osobitného listu, aby členské štáty prijali príslušné opatrenia stanovené v bodoch 100 a 101 so zreteľom na ich existujúce schémy pomoci. Komisia podmieni schválenie akejkoľvek budúcej schémy súladom s týmito opatreniami.

100. Členské štáty, ktoré prijali návrh Komisie, musia v rámci šiestich mesiacov prispôsobiť pomoci svoje existujúce schémy, ktoré majú fungovať po 9. októbri 2004, aby boli v súlade s týmito usmerneniami.
101. Členské štáty musia svoj súhlas s týmito primeranými opatreniami vyjadriť do jedného mesiaca od prijatia spomínaného listu, kde sú navrhnuté primerané opatrenia.

7. DÁTUM UPLATŇOVANIA A DOBA TRVANIA

102. Komisia uplatňuje tieto usmernenia s účinnosťou od 10. októbra 2004 až do 9. októbra 2009.

103. Oznámenia, ktoré Komisia zaregistrovala pred 10. októbrom 2004, sa budú hodnotiť v zmysle platných kritérií v čase podania oznámenia.

104. Komisia prešetrí kompatibilitu so spoločným trhom pri každej pomoci na záchranu a reštrukturalizáciu, poskytovanej bez jej schválenia, teda v rozpore s článkom 88 ods. 3 zmluvy, na základe týchto usmernení, pokiaľ sa nejaká alebo všetka pomoc poskytuje po ich uverejnení v Úradnom vestníku Európskej únie.

Vo všetkých ostatných prípadoch uskutoční prešetrovanie na základe usmernení, ktoré sa uplatňujú v čase poskytovania pomoci.

PRÍLOHA

Vzorec ⁽¹⁾ na vypočítanie maximálnej výšky pomoci na záchranu, aby vznikol nárok na zjednodušený postup:

$$\frac{\text{EBIT}_t + \text{odpisy}_t + (\text{prevádzkový kapitál}_t - \text{prevádzkový kapitál}_{t-1})}{2}$$

Vzorec je založený na výsledkoch prevádzkovania firmy (EBIT, zisk pred úročením a zdanením), zaznamenaný v roku pred udelením/oznámením pomoci (označené ako t). K tejto hodnote sa pridávajú odpisy. Zmeny v prevádzkovom kapitále sa musia pridať k súčtu. Zmena v prevádzkovom kapitáli sa vypočíta ako rozdiel medzi aktuálnymi aktívami a aktuálnymi pasívami ⁽²⁾ pre najnovšie účtovné uzávierky. Podobne ak sa vyskytnú opatrenia na úrovni prevádzkového výsledku, tieto bude treba jasne vyznačiť a do výsledku by sa nemali zahŕňať tieto opatrenia.

Vzorec je určený na odhadovanie negatívneho peňažného toku firmy v roku, ktorý predchádza podanie žiadosti na poskytnutie pomoci (alebo pred udelením pomoci v prípade neoznamovanej pomoci). Polovica tejto hodnoty by mala udržať firmu v chode na obdobie šiestich mesiacov. Výsledok vzorca teda treba vydeliť dvoma.

Tento vzorec možno uplatniť len v prípadoch, keď je výsledok negatívna hodnota.

V prípade, že vzorec indikuje pozitívny výsledok, bude potrebné poskytnúť podrobné vysvetlenie, dosvedčujúce, že firma sa nachádza v ťažkostiach v zmysle definície v bodoch 10 a 11.

Príklad:

Zisk pred úročením a zdanením (x mil. EUR)	(12)	
Odpisy (x mil. EUR)	(2)	
Účtovná súvaha (x mil. EUR)	31. decembra X	31. decembra XO
<i>Aktuálne aktíva</i>		
Hotovosť alebo ekvivalent	10	5
Debetné účty	30	20
Zásoby	50	45
Predplatené výdavky	20	10
Ostatné aktuálne aktíva	20	20
Celkové aktuálne aktíva	130	100
<i>Súčasné pasíva</i>		
Kreditné účty	20	25
Časovo rozlíšené výdavky	15	10
Posunutý príjem	5	5
Celkové súčasné pasíva	40	40
Prevádzkový kapitál	90	60
Zmena v prevádzkovom kapitáli	(30)	

⁽¹⁾ EBIT (zisk pred úročením a zdanením, tak ako je stanovený v ročných účtoch z roku, ktorý predchádza podanie žiadosti, označený ako t) sa musí zvýšiť s odpismi v tom istom období plus zmeny v prevádzkovom kapitáli za dvojiročné obdobie (rok pred podaním žiadosti a predchádzajúci rok), delí sa dvoma, aby sa určila hodnota na šesť mesiacov, t. j. bežné obdobie povolené na pomoc na záchranu.

⁽²⁾ Aktuálne aktíva: likvidné fondy, pohľadávky (účty klienta a dlžníka), ostatné aktuálne aktíva a predplatené výdavky, zásoby. Aktuálne pasíva: finančný dlh, obchodné kreditné účty (účty dodávateľa a veriteľa) a ostatné súčasné pasíva, posunutý príjem, ďalšie časovo rozlíšené výdavky, daňové pasíva.

Maximálna hodnota pomoci na záchranu = $[-12 + 2 + (-30)] / 2 = -20$ miliónov EUR

Keďže je výsledok vzorca vyšší ako 10 miliónov EUR, nemožno použiť zjednodušený postup opísaný v bode 30. Ak sa táto hranica prekročí, členské štáty by mali vysvetliť, ako sa určili ďalšie potreby peňažného toku firmy a množstvo pomoci na záchranu.
